

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára
házhoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.
Lapunk számára hirdetésekkel felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.
Bécsben: Opellik L. és Mosse Rudolf.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

74. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) ezimzendő; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyiltérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmertetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Az iskolai takarékpénztárakról.

Nem lehet ma gondolkodó szülő, — nemes hivatását kellőleg felfogó tanító — gondos s körültekintő isk. előjáróság, kiknek figyelmét — a gyermekek szebb, biztos jövője érdekében meghonosítandó egy újabb intézmény: az isk. takarékpénztárak teljesen igénybe ne vegyék.

Az eszme, mely Belgium, Schveicz, Franciaországban ugyszólva már csodadolgokat művelt, csak lassan tört hozzánk magának utat.

Weisz Bernát volt az, ki Budapest egyik ideai közgyűlésén Laurent gandi egyetemi tanárnak „A takarékoságról” tartott s 10,000 frankkal jutalmazott rövid értekezését behatóbban megismertette, s viszonyainkra kellő tekintettel az isk. takarékpénztárak meghonosítását sürögösen megajánlotta.

A tárgy fontos volta ma már ugy a kormány, mint a tanhatóságok, tanférfiak, nemzetgazdászok körében a legélénkebb eszmecserére nyújtott alkalmat; s a felvetett kérdés, folyton erős meghányatás tárgya. Érvek: pro et contra hoztak fel. De figyelem s érdeklődéssel kísérvén a harcot azt látom, hogy a védők csoportja oly hatalmas és döntő ütegekkel küzd az ellenfél támadásai ellen, hogy ezek gyenge ostroma az új intézmény léterejét csak növelni fogja.

Az isk. takarékpénztárak eszméjének fölületes, futólagos átgondolása nem nyer meg senkit annak barátjává. Első pillanatra magam is azok közé tartoztam, ki azokat nálunk keresztülvihetlennék tartotta, jöllehet nem haboztam soha egy percig sem állítani, hogy gyermekeinknek egyik legsarkalatosabb alaperénye kell, hogy a takarékoság legyen.

Takarékosság nélkül a szülők drágán szerzett vagyona vajmi könnyen és gyorsan jutand tönkre.

Igaz; még nem fogytunk ki egészen azon jó gazdákból, kik isk. takarékpénztárak nélkül is elég okosan birják nemcsak örökségüket megőrizni, hanem ahhoz még igen szépecskén szerezni is tudnak. De ne ámítsuk magunkat a régi jó időkkel. Más idők, más emberek, más szokások! Mi régen tán feleslegesnek bizonyult, az ma közszükséggé vált. Utóbbi évtizedeink mostoha, mondjuk megromlott légkörében a réginél nem számosabbak-e a könnyelműség áldozatai? nem-e inkább nyilik ma az ifjunak ezer alakban mód s alkalom a szülők e nembeli ősi szép erényeiről megfélekedezni, a pénz és vagyonnal elég meggondolatlanul bánni?

Mig a mai nevelés emanczipálni akarta magát több régi megszorítások alól, addig a tagadhatlanul észszerűbb tendenciák felőlelése mellett burjántól sem maradt ment újabb nevelési territoriumunk. De ez végre is, mig emberek gyengeségeikkel s rendszerek fogyatkozásaikkal lesznek, mindig ugy maradand. A társadalomnak kötelessége módokról gondoskodni, melyek a haladás s emelkedő jólét fáján rágódó férgeket ártalmatlanná teszik, azokat megsemmisítik. Ilyen módnak tekintem én az isk. takarékpénztárak felállítását.

Hogy fegyverrel bizton bánhassunk, a fegyverforgatás theoriája nem lehet elégséges. Kit napjainkban takarékoskává kívánunk nevelni, kell hogy ideje korán alkalmat adjunk neki az abbani gyakorlatra, hogy az, hosszú megszokás által második természetévé legyen.

Nem arról van itt szó, hogy gyermekeink az isk. takarékpénztárak utján nagy összegeket rakjanak össze, tán tőkét létesítsenek, miből szükségéi-

ket fődözzék;... hisz ez merő lehetlenség. A gyermeknek magának semmije sincs. Sajátjának csupán azt a keveset mondhatja, mit időről időre a szülők s másoktól kap, szorgalma létesítette apróbb dolgok után nyer; s mit a helyett, hogy haszontalan torokosságokra elfecsérelne, — felesleg, sőt sokszor káros dolgokra kiadna, — szépen beteszi az isk. takarékpénztárba — bár legyen ez csak egy krajczár is — összegyűjtögetvén így lassan-lassan oly összegecskét, mit idővel értékes, előtte maradandó becű dologra fordíthat. Így egynemely helytelen vágyaikon diadal-maskodva, urává lesznek egy kis összegnek, melyet jó szülők s szeretett tanítók utmutatása szerint foghatnak elhelyezni. Mily boldogító öntudat ez! Mily kedves teljesítése egy erkölcsi kötelemnek... s ez által mily szép mód az egyéb humanus dolgokhoz való szoktatásnak! Az isk. takarékpénztárak meghonosítása gyermekeinknek nemcsak önálló jellemet erősíti, hanem a nyalánkságok vásárlását kevesbitvén, még testi egészségükre is jóhatású leend.

Ha valaki, ugy bizonyára a városi tanító tudja s látja, mennyire fecsérelnek a tanulók pénzt sokszor hiábavaló dolgokra. S ha ő nem is mulasztja el időről időre a takarékoság szép eszméjét hangsúlyozni, ennek hasznos, ellenkezőjének pedig káros következményeit példákban élénken előtűntetni, nem levén ennek gyakorlására egy kifejelet nyilvános, sarkaló alkalom, kevésbbé számíthatunk az óhajtott gyümölcsökre. Krajczárokból lesznek forintok s forintokból végre azon tőkék, melyek nemcsak kenyeret, de idővel kényelmet is biztosítanak. S ki az isk. takarékpénztárak eszközöndő forgalmi tőkét akarná kétségbe vonni, ne restelje egyszer az iskolákba menő apró népség zsebtartalmát kutatás alá venni; bámulva fogja látni, mennyi nyalánksági s más cse-

TÁRCZA.

Est csillagom!

Sokszor csodáltam rejtélyes fényedet,
De szivem háborítlan, nyugodt maradt,
S mi sem bántá szunnyadó kedélyemet; —
De most midőn eljő a szép alkonyat
Felve nézem kedves est csillagomat,
Nehogy egy rozsz felleg irigységében
Befedje ragyogó boldogságomat.

Közömbös valál te eddig előttem, —
Boldogságom ragyog most szép fényedben,
Ketten nézünk, én és a szép kedvesem,
De egyet gondolunk, merengve mélyen.
E merengésnek tanuja vagy te rég;
Ragyogsz bár szépen, de nem tisztább fényed,
Mint két sziv szerelme, mely miut Aetna ég!

R. I.

A halász menyasszonya.

Németből fordította: **Klökner Ede.**
(Vége.)

VII.

Néhány nap mulva a történetek után a szomszéd helység lelkésze komoly és nagyobb rész unokái jövő-

jét czélzó beszélgetésben volt Arnold atyjával. Arnold eltakarítása után annak zsebében egy irat találtott, melyet szives olvasóinkkal legalább kivonatban közölni, érdekesnek találtunk. A levél Arnold saját keze írása volt és így hangzék:

„Kedves Jennym! Ha a kegyetlen halál engem előbb lepne meg, mielőtt tölem családod sorsáról kimerítőbb tudósítást kaphatnál, akkor olvasd el ez iratot és használd belátásod szerint.”

A mellékelt irat ezt tartalmazá: „Soká hallgattam, mert még mindig egy szerencsés fordulatot reméltem; adná az ég mielőbb! Atyád gróf R*** volt Párisban. Azon időben midőn Franciaországban Robespierre alatt a rémuralom elkezdődött, őt és egész családját elfogták s nagyon valószínű, hogy valamennyien áldozatul estek a rémuralomnak. Neked azonban vannak még sok igen magasrangu rokonaid az anyai ágról, kiknek feltalálhatása iránt szinte évek hosszu során át fáradoztam, fájdalom, eredménytelenül. Ha netalán halálom után egyedül térnél vissza hazádba, ugy a személyedet illető iratokat F... város egyházkönyvében találandó meg. De reményem, hogy magam foglak Frankhonba visszavinni, mihelyt a bizonytalan zavargó időnek vége lesz és rokonaidról több tudomást szerzek.

Lyden Conrad.”

Ezen irat feltalálása után okvetlen komolyan kelle gondoskodni a két gyermek jövője felül; végre abban egyeztek meg, hogy a két fiut a nemesszívű lelkész magához veszi, felkérvén Jennyt hagyjon fel minden csak farszító, de semmi eredményre sem vezető leve-

lezésekkel és várjon türelmesen, mit hoz magával a jövő. — Összekulesolt kezekkel ült ő ott a szoba szegletében meredten és hallgatagon. „Nekünk segítségére kell lennünk,” mondá; egy vártatra félelmes nyugtalanság ült homlokán, „igen segíteni, de nem, hisz nincs veszély, figyelj csak ők jönnek már! — de csendesen, halljátok a katlan vize mily iszonyatos döbörgés közt forr? Ah Istenem, minden minden veszve van!” Erre ismét elcsendesült, mintha kibékülni akarna fájdalom sorsával és megnyugodni Isten akaratában. A nyugodtság és indulatosság e váltakozása idővel jobb fordulatot vett nála, de nem tért többé vissza teljes lelki nyugalma, ugyannyira, hogy sohasem látá többé a dolgokat, melyek körül történtek, teljes világosságban, hanem lelke mindig csak a fellengzőt, a túlvilágít keresé. Alkonyatkor meg nem akadályozható senki sem, hogy a tengerpartra ne menjen. Ilyenkor halász kalapját és szürke köpenyét öltö magára, egy sajkába ülve fel- és alávedeztet, körül nézendő vajjon nem talál e szerencsétleneket, kiknek segítségére szükségök van. Valóban volt eset, hogy pajkos gyermekek, kik elég merészek voltak a tengerben fürödni, avagy halak után leskelődni, kiket azután gyakran a vihar meglepett, ilyeneket a veszélyből iparkodott kimenteni; e miatt mindenkitől legnagyobb tiszteletben részesült. A szemközt jövő gyermekek már messziről nyultak keze után, hogy azt tiszteletteljes csókjaikkal halmozák, az öregek messziről kalapot emeltek előtte.

Ily lélek állapotban vándorolt ő napról napra a tengerparton fel és alá hajóközva. Így multak el na-

csebecse cikkekre fordított krajezások lehetnek volna egy isk. takarékpénztár részére tőkésíthetők. Vagy a városunk utzasarkain jól ismert számos nyalánkság a ruholók (alwesok) miből tengetik magokat? Ugy látszik ezek gyűjtik növekedő polgáraink ama összegecskéit, melyek a helyzetnek kellő felismerése s okos felhasználása mellett, hivatva volnának hanyatló nemzettestünkbe erőt s jólétet varázsolni.

Vannak szülők, kik gyermekeik kezéhez pénzt soha nem adnak; ezek mindennemű szükségét ők fedezvén azt hiszik, hogy a pénz gyermekeik kezében nemcsak felesleges, hanem egynémely rosznak szülőanyja is lehet. A nézet nem ugyan egészen elvetendő; de kérdem, nyugalommal tekinthetnek-e ily szülők azon bekövetkezendő időre, midőn majd gyermekeik védszárnyuk alól kikerülve, a nagy világ forrongó árjaitól körülcspodtatnak? Van-e biztositékuk arról, hogy minden körülmények közt jó gazdák maradvá, takarékosan fognak banni a nolens volens kezökre bizott pénzzel? Nem! Midőn a gyermek takarékoságának szép példáival előzőleg meg nem győzte a szülőket, csak félve s aggodalommal lehet a gyermeknek ezen korára, quasi némi önállóságára gondolni. A világ esábingerei feletti győzelem csak vak esetlegesség leend.

(Végo következik.)

A tornázás története.

— Tek. Matolay Elek pestbudai tornaegyleti elnök előadásai után. —

(Folytatás.)

A középkorban az ugynevezett lovagjátékok is divatban voltak, melyek szorosban nem tartoztak ugyan a testgyakorlatokhoz; de e korban nagy szerepet játszottak. Eredetüket Franciaországból veszik, divatoztak azonban más államokban is. A fejedelmek, hercegek és nemesek udvarának és hűbéreseinek különös hivatásuk vala a harcviselés, s hogy erre mennél képessebbek legyenek, testök edzése és erősítése végett béke idején különféle alkalommal lovagjátékokat rendeztek, mely alkalommal a legtöbb életével lakott; míg II. Henrik francia király óta, ki ily alkalommal nyert sebek következtében halt meg, ezen amugy is már ellajult játékok betiltattak. (Sokan a mai lövészegetleteket ezen középkori lovagjátékokra akarják visszavezetni.)

Ezen kis eltérés után láttuk, hogy a középkorban is akadtak már egyes emberek, kik csakis nevelészetel foglalkozván, belátták, miszerint a test művelése ép oly fontos, mint a léleké. Föl is szólaltak többen, de vízhangra nem talált; így a testgyakorlat csak igen lassan fejlődhetett. — Így első voltak Basedow és Vieth Dessauban, Salzmann és Guts Muths Snepfenthalban Gotha mellett, kik a föllaltott Philantropiumban tanították a testgyakorlatot. Ezen tapasztalati tudomány már ekkor az irodalomban is méltó helyét elfoglalta. 1793-ban jelent meg az első tornakönyv Guts Muthstól. A német tornázás roppant lendületet nyert a nagy Jahn Frigyes Lajos által (szül. 1778. aug. 11. meghalt 1852. okt. 15.), ki a papi pályára készült, de a jeni esata előtt 1806-ban a porosz hadseregbe akarván lépni, azonban mint francia kém elfogatott, s csak 1809-ben térhetett vissza Berlinbe. 1810-ben a kölni gymnásiumban tanároskodott, s 1811.

pok, hetek, hónapok és évek. Gyermekeit később párisi rokonai fogadták magukhoz. Neki is el kellett volna hagyni e gyászos emlékü vidéket, a mire azonban ő ily állapotban gondolni sem akart. Sok szomszédja, öregek, férfiak, leányok költöztek már oda, honnan visszatérni már nem lehet; a gyermekekből férfiak, a leánykákból deli szép hajadonok váltak azóta, és ő neki még mindig vándorolnia kellett, mint egy örökké bolygó szellemnek, e siralom völgyében.

Egy nap két előkelő idegen jött az igénytelen faluskába és édesanyjak után kérdezősködének. Jenny fiait voltak ők, kiknek megpillantásával, mintha a gonosz szellem, — mely közéletét eddig bilinesek között tarotta, engedett volna.

Kimondhatlan öröm és nyájassággal fogadá Jenny két fiát, az naptól kezdve felhagyott naponkénti hájkázásával. Ez időtől kezdve naponként gyengébb és szenvedőbb lett, úgy hogy végre az ágyat sem hagyhatta el; két fia folyton körülötte virrasztának. Egyik napon felemelkedve ágyában, barátságosan enyelt meg mindkét fiával, egyszerre elkomorodott arca és magához voná az ifjabbikat, min ha valami fontos dolgot akarna neki megszűni; de összerokkadva hanyatlott vissza annak karjaiba és a jó anya megszűnt élni.

Csak most elégé meg a sok szenvedést és hanyatlást, a mely ez életben osztályrészeül jutott és elköltözött csendes hazájába, őseinek, ismeretlen szüleinek és szeretteinek körébe.

Hasenhaidenben Berlin mellett nyilvános tornaiskolát állított föl. Az 1813—14 iki francia háboruban részt vett. Jahn Eiselenel a tornászati gyakorlatokat tervszerűen rendezte s munkát adtak ki e czim alatt: „Die deutsche Thurnkunst. Berlin. 1816.“ Azonban nem sokáig örvendhetett a tornázás eme szép fejlődésének, mert Kotzebue Saud által történt meggyilkoltatás következtében a tornaegyletek betiltattak s maga Jahn is 1824-ben fogva tartatott. Ugyanez évben III. Frigyes Vilmos király által szabadon bocsátott azon tilalom mellett, hogy oly városban, melyben felső tanoda létezik, Berlinben és ennek 10 mérföldre terjedő környékén laknia nem szabad. Lakhelyül tehát Freiburgot választotta, hol 1840-ben a vaskereszttel fel-díszítettett.

IV. Frigyes Vilmos király kabineti rendelet következtében a testgyakorlatot a rendes tantárgyak sorába vétette fel. — Ezt ezen időben dr. Spiesz Adolf (szül. 1810-ben február 3-án, meghalt 1858. máj. 9.), ki Hessen egyik hercegségében született. A tornászatot már ifjú korában igen megkedvelte, később tanulmányozva, a tornászati további fejlesztését tüzte ki főcéljául, melyet elérnie sikerült is. A főszűlyt a szabad- és rendgyakorlatokra fektette, melyeket nagy részben ő teremtett. 1840—43. Baselban, hol mint tornatanító működött, munkáját kiadta, mely 4 részből áll: 1) Thurnen in den Freübungen. 2) Thurnen in den Hangübungen. 3) Thurnen in den Mannübungen és 4) Thurnen in den Gemeinübungen. Spiesz volt tehát az első, ki a tornagyakorlatokat a leghelyesebben rendszerezte s egyúttal megvetette a lánytornázás alapját is azáltal, hogy erről külön könyvet írt, mely a maga nemében a páratlan művek közé tartozik.

Láttuk tehát, hogy az ifjuság tornázásáról gondoskodott az állam; a fölbúttakéiről gondoskodni az egyletek dolga volt. A tornázás az ország minden részében igen gyorsan és szépen haladt, azonban az 1848—49 iki népmozgalmak által ismét visszatereltett. — De ez így soká nem tartott, a kormány meggyőződésén a tornázás fontosságáról, már 1850-ben föllaltotta a „Central Thurnanstalt“ intézetet Berlinben s ennek vezetésével megbizta a száműzött Masmannt. A poroszok e példáját más kormányok is követték; így Szászországban Drezdában, Hessen hercegségében Darmstadtban állították föl ily állami tornatanítóképző intézeteket. A tornaegyletek alakítása is minden uton módon elősegített.

Rothstein Hugó, a svéd tornászati buzgó hive, minden áron iparkodott Németországban a svéd tornászatot meghonosítani s a német tornarendszert kiküszöbölni; szándéka azonban nem sikerült s ezen időtől fogva (1863.) a német tornarendszer általánosan használva virágzásnak indult.

(Végo következik.)

Hasznos tudnivalók.

Dinnye- és uborka-dugványok. Többen azt tapasztalták, hogy dugványozott dinnye vagy uborkaplánták gyümölesüket előbb érlelik, mint a magból revelték. Mondják, hogy dinnye dugványok két hét alatt gyökert bocsátanak és a gyümöles két hó alatt megérik. Egy kertész előadása szerint szeptemberben a szaporítóházban 8—9 hüvelyk hosszú dugványokat készítettett és azokat homokkal kevert laza lombfölddel telt ládákban meggyökereztetvén, az elültetésig hűvös helyen tartotta. Február közepén meleg ágyba tette és márczius közepén már jó uborkái voltak. Ismét egy más kertész 9—11 hüvelyk hosszú, szép hajtásokból vágott dugványokat meleg ágyban vagy szaporítóházban részint meggyökereztetve és meleg ágyba elültette, hol négy hét múlva kinőtt uborkát kapott róluk. Előnye ez eljárásnak az, hogy nem kell annyi meleg ágy és hogyha el is vesznek a növényfagy vagy rovarok által, a dugványokkal gyorsan pótolhatók.

A késői szüret jelentősége. Klosterneuburgban a szüret alkalmával észleltetett, hogy október elején a szőlő cukortartalma 5 1/2% -tel szaporodott. Könnyen érthetővé válik, mily roppant befolyást gyakorol ezen szaporodás a bor jószágára és annak árára. De ettől eltekintve csak egyszerűen számítsuk ki azon cukor mennyiséget, mely ezáltal előáll. Ausztria pl. évenként 137 millió akó bort termel; a tenebb jelzett cukorszaporulat tehát kerekszámban két millió mázsát tesz ki, 30 millió forint értékben, hogyha t. i. a bor cukortartalmát a közönséges cukorral egy vonaiba helyezzük, a mire azonban nincs eset. Ebből látható, mily botorul cselekszenek azon szőlészek, a kik a kellő időt be nem várva félelretnen tépik le a szőlőt. S a loban igen korlátolt felfogásra mutat az, ha a szüret szeptemberben már megkezdetik akkor, a midőn a szőlő egészséges és bizvást a tőkén maradhat október végéig s ezáltal a bor ára minden fáradság nélkül nevezetesen fokoztathatik. Sőt a többszörös kiválogatás is bőven jutalmaz, de ezt a vincellérek nem akarják megérteni.

A denevérek (bögerek) haszna. A bögereket csaknem mindentelē üldözik, melyek csuf külsejük és subogó röptök által nemis válnak valami rokonszenvesse, mind a mellett a leghasznosabb állatok közé tartoznak, habár néha-néha a keményben függő oldalal szalonát megis rázják. A denevér husevő állat és oly rovarokkal táplálkozik, melyek éjjel mozognak. Éjjeli pillék, melyektől annyi pusztító hernyó származik,

éjjeli legyek és bogarak, különösen cserebogarak, kedvencez táplálékát képezik a bögereknek s egy ilyen éjjelenként több száz cserebogarat elpusztít. Ha fontolóra vesszük, hogy mennyi ellensége van a mezőgazdaság és kertésznek és mily kevés eszköz áll azok pusztítására rendelkezésünkre, akkor mindenesetre eszünkbe kell hogy jussanak mindazon hasznos állatok, melyek ezen férgek pusztításában segídeknek s nem lehet azoknak oltalmát eléggé figyelembe ajánlani. Övjük tehát a rovarpusztító madarakat és a denevéreket is.

Hatósági élet.

Szekesfejevár szab. kir. város bizottságának 1875-ik évi szept. hó 13-án tartott rendes havi közgyűlése.

Elnök: Szögyény Marich László, városi főispán ur. Jegyző: Juraszek Ferencz, városi főjegyző ur. Bizottsági tagok szép számmal.

Elnöklő főispán megnyitja az ülést 9 óra 10 perczkor.

Katona Horváth: Tisztelt közgyűlés! A katonai elszállásolás oly borzasztó módon sújtja a külvárosi lakosokat, hogy elhallgatni már nem lehet. A lovasság oly helyre is elszállásoltatik, hol a gazdának nincs egyebe mint kis istállója és kénytelen marháját szabadba kikötöni, hogy a katonának és lovának helyet adhasson; a szegény gazdának alig van betevő falatja és a katonát kell etetnie. Míg a belvárosi lakosság a katonatartással nincs terhelve, addig a külvárost e teher annyira sújtja, hogy elviselhetetlen. Pedig az igazság hozza magával, hogy a ki több adót fizet, több tehet is véselyen, s ha nagyobb birtoka van, a személy- és vagyontbiztonságra is többet áldozzon. Ezen állapotot tünni nem lehet, mert ha sürjük, akkor az igazságot hasztalanul hangoztatjuk. A közgyűlést arra kérem, a fölött határozni, hogy a terhet mindannyian közösen viseljük.

Novák Kálmán. Ambár az interpelláció nem lett hozzá intézve, mégis ez ügyre vonatkozólag némi felvilágosítást terjeszt elő, mit a tanács elkövetett, midőn azon értesítést kapta, hogy ezer lovaskatona szállásoltatik el városunkba. Midőn a tanács az 1000 katonai elszállásolásra nézve megkapta az értesítést, felterjesztést intézett a miniszteriumhoz az iránt, hogy ezen sok katonaság ne itt legyen elszállásolva; a miniszteriumtól azonban azon határozat érkezett, hogy a katonaság itt lesz összpontosítva, az elszállásoláshoz meg kell történni. Ezen miniszteri határozatnak ellent nem lehet mondani, hanem az elszállásolac végrehajtott. — Az 1000 lovas katonai nagy nehezen csak elhelyezhető volt, azonban súlyosította a helyzetet az, midőn ezelőtt 3 héttel azon értesítést vette, hogy vasárnap 286 huszár és 10 vonul át a városon és 2 napig maradnak itt a mennyiben a szünnapot itt fogják tölteni. Midőn megtudta ezt, azonnal felterjesztést intézett a katonai parancsnoksághoz, melyben kérte, hogy a katonai elszállásolással annyira túlterhelte városban ne szállásoltassák újra e csapatot el, azonban onnét válszt mindez ideig nem kapott, helyette szombaton távirat érkezett, melyben tudatták vele, hogy az átvonulás meg fog történni, és hogy az elszállásolástól intézkedjék. Midőn ezen meghagyást megkapta, azonnal sürgőnyt terjesztett fel a miniszteriumhoz, melyben ki jelentette, miszerint a város a 9 ik huszárezred által annyira el van foglalva, hogy az elszállásolás teljes lehetetlenség s újból kérte a minisztert az iránt, hogy a városban az elszállásolás meg ne történjék. E sürgönyre nem érkezett válasz, hanem vasárnap reggel 286 ló beérkezett s így a mint lehetett a lovak és katonák elhelyeztettek.

Peidl János. A szállásmester nem igazságosan szállásolja el a katonákat. Az interpellatio helyén van, mert a belvárosban nincs katonai, a tisztalakások pedig megvannak fizetve. Az interpellatio abból került elő, hogy nincs aránylagosan az elszállásolás.

Szögyény-M. László kijelenti, hogy a felszólalás nem tekinthetik interpellatióknak, mert nem is lett senkihez intézve. Egyébiránt a katonai elszállásolás ügye az országgyűlés is foglalkoztatja. A teher súlyos, de ebben osztozik a megye és az egész ország, s a kormány rendeletét foganatosítani kell.

Szöllősy Pál felhossa azon körülményt, hogy nemcsak a külvárosokban, de mindazon helyeken, hol az istállók fel vannak írva, ott lovaskatonák vannak szállásolva. Saját belvárosi házában augusztus 5-től fogva 3 katonaló foglalja el az istállót, sőt mi több még egy kocsiszint is elfoglalnak; azonkívül két katonát is tart, s a szobákért — mit ezek elfoglalnak — mint saját lakásától még államadót is fizet. Figyelmezteti felszólalót arra, hogy a katonatartást közvetlen a haztulajdonosok és a lótarást pedig az állótulajdonosok kötelesek viselni; ha maga az egyes közseg magában akar a terhen könnyíteni, azt teheti — de akkor nem interpellatio a módja, hanem tessék felszólalónak indítványt nyújt a közgyűléshez fordulni.

Liszi István. Az interpellatióra polgármester ur által adott válaszzsal megvan elégedve, megnyugtatta szintén Szöllősy Pál szavai, hogy nemcsak a külvárosok, de belváros is meg van terhelve a katonatartással. Csakhogy a teher oly nagy, hogy ily esetben nem a gazda, hanem a katonai parancsol a háznál. A közgyűlés terjesztés fel kért a miniszteriumhoz, hogy városunkban egy kaszárnya építésre vonatkozó adott szavát váltsa be.

Katona Horváth. Előbbi szavait óhajta befejezni, ő egyáltalán nincs megelégedve Novák Kálmán polgármester válaszával. Minden hatóságnak megvan hatásköre, melyben intézkedik; ő azon nézetből járul, hogy aránylag ki kell vetni minden egyes birtokosra a katonatartás kötelezettségét.

Novák Kálmán. A katonatartás csak oly teher, mely csupán a háztulajdonosokra nehezedik; a közgyűlés szabályrendeletben szabályozhatja a kérdést, de azt most hirtelenben nem lehet, hanem ahhoz kellő megfontolás szükséges, hogy minden érdek kellő leg latoltassék. A jövőre felszólalónak tessék indítványt tenni, hogy az ügyet tárgyalni lehessen.

Következik a napirend.

A lólevelek kiállítására és díjazására tárgyában ki bocsátott miniszteri rendeletre, véleményt terjesztett be a kapitányi hivatal. Az ügy azonban tárgyalás alá nem vétetett, mert túlhaladt dolog, Novák Kálmán polgármester kijelenti, hogy tévedésből került a napirend közé, s a miniszteri rendeletre már érkezett egy újabb rendelet; kéri egyszerűen tudomásul venni, s mint meghaladt tárgyat a levéltárba helyezni. Megtörténik.

Matuska János kanonok az árvaházi bizottmány elnökségéről leköszönvén, polgárnagy jelenti, hogy a választás megejtetvén, elnöknek Novák Kálmán választották meg. Tudomásul vétetik.

Felolvastatták a Müller Antal Komárom városi közezővel kötött egység tárgyában hozott tanácsi végzés. Melyben a kövezési díj ötenként 1 frt. 24 kr., a bontási munka 6 kr-ban állapították meg. Elfogadjatik.

(Vége következik.)

Megyei és városi hírek.

— **Mezey János** veterán tanító tiszteletére e hó 9-én Bicskén rendezett ünnepély kitünőleg sikerült. Az ünnepély a vértessaljai tanító egyesület közgyűlése után kezdődött. Délután 4 órakor már teljesen megtelt a díszes bicskei kastély tágas terme. A helybeli dalegylet a „Hymnus“-sal nyitá meg az ünnepélyt; ennek szabatos elneklése után szilárd léptekkel haladt föl az emelvényre az érdemekben megőszült hollófürtű, 83 éves aggastyán, hogy elfogadjá a „vértessaljai tanítóegylet“ által nyújtott babérkoszorút, melyet az oldalainál álló szépek egyike adott át neki. A megkoszorúzott tanítónak ezután hódolatokat nyújták be az egyletek képviselői. Első volt a „budapesti tanító testület“, melynek nevében Lakits Vendel üdvözlé őt; második a „népnevelők pesti egylete“, melynek nevében Sretvizer Lajos szólott; után jöttek a többiek: a budai nevében Somlyai József, az esztergomi nevében Györfly Iván, több erdélyi egyesület nevében György Aladár üdvözlö a tisztas öreget. Az ünnepelt meghatva, de erős, érczes hangon mond köszönetet a megtiszteltetésekért s ő felségének hódolatát nyilvánítja ki a töle nyert koronás ezüst érdemkeresztért, melyet még a mult évben nyert vala meg. Az üdvözlések után a dal egyeslet éneke és Tumlér Anna k. a zongorajátéka következék. A kisasszonyt valóságos virágzáppal árasztotta el a közönség. — Ezután következett egy kitünő hangulatjeljes költemény „Quem dii odere“ ... czimvel Törs Kálmántól, Sipos Antal művészi zongorajátéka, a „magyar népdalok feletti változatai.“ Mindkettő rendkívüli lelkesedést és színi nem akaró tapsvihart arított. Záradékal az egyeslet kitünő buzgalma elnöke, Vasadi Balogh Lajos lelkész mondott általános köszönetet a közönségnek, a közreműködőknek s a képviselőket küldött egyesleteknek. A hangversenyt kedélyes táncmulatság követte, mely dícséretére a rendezőségnek igen jól sikerült; jelen volt szép társaságból tudósítónk a következőket említi: Vasadi Balogh Lajosné, Balog Györgyné, Nagy Dezsóné, Kurcz Sománé, Binder Lajosné, továbbá: Burián Erzsike, Nagy Jenni, Tumlér Anna, Müller Vilma, Láng Mariska, Sulyovszky és Weisz nővérek, Letenyi Gizella és Lakner Milti urhölgyeket; ki tudná mind elszámlálni, hogy hány szépség vett még részt a reggelig tartó jó kedvben.

— **A galamblovászat** e hó 13-án tartott meg a Kenesei-kert megettí gyepen. A közönség szépszámú jelent meg, különösen képviselve volt a megyei aristocratia. A lövészet eredménye a következő volt: Az I. sz. versenynél nagyszámúal vettek részt, nyertesek lettek: herczeg Roban József az első díjat kapta, gróf Eszterházy Andor a másodikat, gróf Zichy János a harmadik díjat nyerte. A II. sz. versenynél az első díjat Kégl István, a másodikat báró Fiáth Pál, a harmadikat gróf Károlyi István. A III. versenynél részt vettek a két első verseny nyertői, tehát hatan, ezek közül nyertes lett kitünő lövéseivel gróf Eszterházy Andor. A verseny különben igen sikerült s Zichy Jenő gróf tapintatos és igen ügyes rendezéseért méltán dícséretet érdemel. Kiemeljük még, hogy a hölgyek is nagyszámúal voltak, különösen a közel vidéki aristocratia szép számmal megjelent.

— **A helybeli főgymnasium** ünnepélyes megnyitása jövő hó 3-án leend. Ezen díszes ünnepélyre a vallás és közoktatásiügyi miniszter is le fog jönni. Az ünnepély programját közlendjük.

— **Gróf Zichy Nándor**, városunk országos képviselője az országgyűlési igazoló-bizottság által igazoltatott.

— **Halálozás.** Ranolder János veszprémi püspök e hó 12-én elhunyt. A boldogult jóékonyságáról ismeretes egyház férfit volt. Béke poraira.

— **A fejezmegyei és városi régisítár** javára Lukács Gyula csákvári gyógyszerész ur 1 db II. Ferdinándtól való, csákvári leletű, 3 db. Lipót császártól való ezüst s 1 db Constantius romai császártól való rézérmet adományozott.

— **A „Franklin-Társulat“** magyar irodalmi intézet Budapesten, ismét kiadásában újabban megjelent könyveket küldött be szerkesztőségünknek, melyeket olvasóink becses figyelmébe ajánlunk. Még pedig: **A természet könyve.** Közérdekű olvasmányok a természettudományok köréből. Bernstein A. német műve után. A XI. és XII-ik füzet. Egy-egy füzet ára füzve 50 kr. A XI. füzet tartalma: **Az állatok és növények életéről. II. Az élet köteleke.** — A három idegrendszer össze függése. — Tekintsük meg egy kissé az agyvelőt. — A nagy agyvelő tevékenysége. — Mi dolga van a kis agyvelőnek? — Az alvás. — Elalvás és fölébredés. — Az álmok. — Az ember beszéde. — Természet és a népek jellemé. — A szellem és a bölcsészek. — Az erély stb. A XII. füzet tartalma: **Az állatok és növények életéről. III. Az emberek hajlamai.** — Hajlam és szellem. — Az ember felelősége hajlamaiért. — Szellemi hajlamok. — Az erkölcs. — A művészet. — A vallás. — Test és szellem. — A halál rejtélye. — Mily régi egy új találmány. — A tüdő mellkasban. — Mit lélegzünk be stb. **Módszeres utmutatás a tizedes törték tanításához** a méter mérték alapján és az ezekkel való számolási mód. Irta Kordos Gusztáv. Tanítók, szülők és nevelők számára. Ára füzve 60 kr. — **A kis nemzeti muzeum 35. és 36-ik kötete.** Tartalma: Érintkezés az emberekkel. Irta báró Knigge Adolf. A tizenötödik javított kiadás után Nagy István. Ára a két kötetnek füzve 1 frt. E művészek megjelenését örömmel üdvözljük, miután a német kiadásból évenként több száz példány kel el hazánkban, s egy előbbi fordítás már husz év óta nem kapható. — **Schwiedland Frigyes.** Francia nyelv tanítólak és magántanuló számára. Nagy folyamán. III. folyam. Ára füzve 80 kr. Kaphatók helytlen Klökner Peter könyvkereskedésében is.

— **Halálozás.** Sándorfy Ignác moóri ügyvéd súlyos csapás ért, szeretett neje szül. Világi Ida e hó 9-én Moórott élte 27 évében elhunyt. — Hült tetemei ugyanott tetettek örök nyugalomra. — Béke lengjen a korán elhunyt fiatal hölgy porain!

— **Tűz volt** vasárnap virradóra a feltámadási temető kápolnájában, hol a fölöttár egészen hanuvá égett. Valószínű, hogy az oltáron elhelyezett gyertyákat égni hagyták s nem oltották el; így keletkezhetett a tűz. A fölöttár elhamvázásán kívül nem történt nagyobb kár.

— **Adakozás.** F. hó 8-án több palota-külvárosi polgár által rendezett táncmulatság alkalmával a kisdodova javára felülfizettek: Ns. Venosz Imre kanonok ur 5 frt. Tek. Novák Kálmán ur 60 kr. Tekint. Szepelt Nándor ur 60 kr. Kopp János ur 20 kr. Fülel István ur 3 frt. Bernáth János egy ezüst forintot. Ifj. Felmayer István 2 frt. Csitári Kálmán 1 frt. Zavaros Agoston 40 kr. Bazsalik Mihály 50 kr. Ifj. Forster György 60 kr. Birkl János 1 frt. 60 kr. Gyurkovits János 60 kr. Kuszena 50 kr. Felmayer Nándor 1 frt. 60 kr. Özv. Vegh Jánosné 60 kr. és a mulatság alatt Felmayer Nándor gyűjtött 1 frt. 27 kr. — A kegyes adakozók szives adományukért fogadják hálás köszönetünket. A rendezőség nevében: **Gyurkovits János**, volt pénztárnok.

— **Sport.** E hó 12-én, vasárnap délután 4 órakor a 9-ik huszárezred tisztjei által kisebb körtű lövéseny tartott, ugyanazon helyen, hol mult alkalommal volt. A lövéseny ez alkalommal is sikerült, közönség kisebb számmal volt jelen.

— **Kinevezés.** Szöke Endre helybeli reáltanodai tanár a fehértemplomi állagymnasiumhoz kinevezetett rendes tanárnak a vallás- és közoktatásiügyi miniszter által. A tehetséges fiatal tanár távoztá felett szintén sajnálatunkat fejezzük ki.

— **Midőn a színügypártoló-egylet** ügye eszünkbe jut, kénytelenek vagyunk a nagy romaival elmondani: „Quousque tandem! at utere patientia nostra?“ Mert ugylátszik a „többek“ sem lendítenek többet, mint a választmány, pedig most már a színidény közzöbön lévén, — tenniök kellene.

— **A palota-külvárosi kisdodova** igazgató választmányá által f. hó 12-én tartott ülés alkalmával Sulman János gondnok jelenté, hogy a palotakülvárosi több polgár által az óvoda javára rendezett táncmulatság tiszta jövedelmet hozott 47 frt. 73 kr., mely összeget a jelenvolt pénztárnoknak kézbesítette. Az igazgató választmány az összeget hálás köszönettel fogadá a szives közreműködőknek és a kegyes adakozóknak nyilvánosan a legszebb elismerését nyújtja. Ugyanaz alkalommal dr. Matuska János kanonok és cz. prépost ő nagysága az óvoda céljainak előmozdítására 100 frtot adományozott. Tek. id. Námesy Ferenc alelnök meleg szavakkal fejezte ki ő nagyságának az igazgató választmány legnagyobb háláját és legforróbb köszönetét. Ő nagysága a kisdodova fennállása óta, melylyel segítette, a mint a jggyzökönyvek mutatják már összesen kitesz 3299 frtot. Ohajtandó volna, hogy a kisdodovodát a palotakülvárosi polgárok is jobban és többen pártfogolnák, az ottani olvasókör közel 300 pártoló tagot számlál, a kisdodova pedig, mely szinte — még üdvösebb intézet, alig 90-et. — Az igazgató választmány megbízásából közli: **R. M.**, ovodai titkár.

— **Beküldetett.** Tisztelt szerkesztő ur! Becses lapjának f. hó 11-én megjelent számában egy panasz

foglaltatik a helybeli közjegyzőség ellen, vagyis ellenem. Azt hiszem nem csálódok, ha elvárom szerkesztő ur lovagiaságától, hogy a következő helyreigazításnak is tért engedend. Az íránt panaszkodók az illető ur, hogy én a ki egy általa nekem felmutatott diplomának másolatát hitelesítettem, a hitelesítési záradékban azt mondtam: hogy a másolat a nekem felmutatott állítólag eredeti okirattal megegyezik, holott a kérdéses okirat nem állítólag, hanem valósággal eredeti volt. — Megjegyzem erre, hogy a közjegyzői törvény 89. §-nak második bekezdése így szól: „A hitelesítési záradékban egyszersmind megjegyzsi (a közjegyző), hogy a másolat állítólag eredetiről iratott-e le, vagy valamely kiadványról stb.“ Láthatni ebből, hogy én a fennírt panaszlott eljárásban csak a törvényt követtem, melynek kérdéses intézkedése igen bölcs, mert különben eredetiöknek látszó hamis okiratok hitelesített másolataival a legnagyobb visszaélések történhetnének. Nem mondom, hogy a közjegyzőnek okvetlenül kell ezen „állítólag“ kifejezéssel élni, mert például mindannyiszor mellőzi azt, midőn valamely ugyan ő általa felvett és saját őrizete alatt levő eredeti okirat másolatát hitelesíti, vagy midőn az okirat eredetiségeért a felelőséget elvállalni kész, de az idézett § alapján kétségtelenül jogában áll az „állítólag“ kifejezést használni és így én is élhettem e jogommal a kérdéses esetben. Szekesfejérvárott 1875. szeptember 13-án. — Egész tisztelettel **Dr. Grubiczky László**, kir. közjegyző.

— **A futtatás után** tartott táncestély alkalmával egy huszár törzatiszt pecsétyűreje elveszvé, azt T. J. sz. fejevári kisegítő pinczér megtalálván csakhamar a zálogházba elzalogosította, a nyert bárczát pedig fele áron eladta, a rendőség a tettest nyakoncsipte és a gyűrtit a károsult tulajdonosnak kézbesítette.

— **Sztúgratott bucsujárók.** Szombaton, midőn a Bodajkra menő processio Csurgón ájtatos énekszó mellett halladt, egy fiatal mágánásnak azon passiója támadt, hogy régy lovas fogatával a bucsusok közé vágatott s nagy bahotával nézte, a mint a ájtatoskodók sikoltva menekültek az elgázolás elől.

— **Talált óra.** A futtatás alkalmával egy talmi arany órá és lánczot találtak. — A vesztos még eddig nem jelentkezett.

— **Piczulát gyártó huszárok.** A városunkban állomásozó huszárok közül néhány közvitéznek azon ötlete támadt, hogy ólomlemezekből hamis 10 krosokat gyártottak s a hamisítványokkal a közönséget megcsalták, mert már néhány darabot forgalomba bocsájtottak, midőn nyomára jöttek a turpiságnak s a pénzhamisító huszárok az illető parancsnokághoz jelentettek.

— **Az „Apollo“** czimű zeneműfolyóirat negyedik kötete legújában megjelent 9-ik számának tartalma: 1) Eredeti magyar, Bakody Lajostól. 2) Ha-ha ha! gyorgorpolka Nagy Bélától. 3) Réveries, heggedű és zongorára Bella J. L. től. 4) Magyar népdalok a „Falu rosszá“-ból u. m.: I. Emeld reám nefelejts kék szemedet. II. Csak egy szép lány van e világon. III. Ez a kis lány, megy, a kutra. IV. Nincsen olyan fényes alkony. Átírta Ábrányi Kornél, akként, hogy e népdalok vagy ének mellett vagy külön is mint önálló zongoradarabok játszhatók. A b o r i t é k o n : Thern Károly, Vilmos és Lajos. (Életrajzi vázlat.) Vegyes.

— **Régi érmek ügye.** Seregélyes községhez tartozó Ujfalusi pusztán, még 1873-ik évi június havában gr. Zichy János ur birtokán régi ezüst érmeket találtak, szám szerint körülbelül 150 darabot. Ezen érmek a fennálló szabályok szerint ugyanazon évben a budai adóhivatalhoz küldettek el a szabályszerű intézkedések végett; hogy onnét hová kerültek, arról többé tudomása nem volt sem a megyei hatóságnak, sem a földtulajdonosnak gr. Zichy Jánosnak, bár a megye hatóság az ügy elintézése íránt megkereste a pénzügyigazgatóságot, a válasz késett. A tulajdonos szintén megtette a kellő lépéseket, megjárta a miniszteriumokat, eredményes választ azonban nem kapott sehol. Végre már minderki azt hitte, hogy az érmek eltévedtek, midőn néhány héttel ezelőtt olvassuk a lapokban, hogy gróf Zichy János fejezmegyei ujfalusi birtokán talált érmek a pesti főfémjelző hivatalnál az évi október 1-jén d. e. 11 órakor eladatnak. Quo jure? Hiszen a fennálló országos szabály szerint a talált kincsek egy része, ha az összes 150 frtot túlhaladja az államot, egy része a birtokost, egy része a találtó illeti természetben. Kérdjük tehát mily jognál fogva árvereztetni el a főfémjelző hivatal gr. Zichy János tudta és beleegyezése nélkül az érmeket, még azon részt is, mely Zichyt illetné? Bizony, bizony furcsa dolog az, hogy két hosszú évig huzzák, halasztják az ügyet s végre a nélkül a földtulajdonost, kit mint találtó is az érmek 3-4 részé illet — felszólítanak, a nélkül, hogy az törvényes szökáson alapuló jogát érvényesíthetné — az érmek árverezésére határnapot tűznek ki. Furcsa eljárás s az ily eljárás mellett, midőn maga az a forum, mely a szabályrendeletet alkotó — első ízben késlekedik s ő maga nem tartja meg a szabályt — alig lehet vární — hogy azt a közönség is betűszerint betartsa.

— **A lövöldében** tartott czéllövészetnél vasárnap díjat nyertek: Töltényi Antal szeg. Walch Károly 3-as, Felmayer István 3-as, Rosznagi Antal 3-as kör-lövessel. Pisztolylal: Felmayer István 4 es, Kiss Ignác 3-as, Rosznagi Antal 3-as kör-lövessel. Történt összesen 410 lövés.

Szerkesztői üzenetek.

S. J. urnak Pest. Mihelyt jelenleg folyamatban levő tárczáink befejezve lesznek, küldött érdekes közleményét közöljük. Hiszünk, hogy még e hó folytán rá kerül a sor. Hasonló 2-3 számra terjedő rövid tárczákat kérünk. Hosszabakat ez idő szerint nem közölünk. Üdvözlünk.
S. J. Szolgaháza. Köszönjük Vidéki hasonló tudósításokat máskor is kérünk.

Vasuti menetrend.

Budára regg. 8 ó. 55 p. d. u. 1 ó. 50 p. este 6 ó. 30 p. **Budáról** regg. 7 ó. 15 p. d. e. 10 ó. 45 p. este 9 ó. 40 p.
Kanizsára regg. 9 ó. 30 p. d. u. 2 ó. 25 p. éjjel 12 ó. **Kanizsáról** regg. 6 ó. 25 p. d. u. 2 ó. 0 p. éjjel 10 ó. 45 p.
Ujszónyba regg. 10 ó. 18 p. éjjel 12 ó. 23 p. **Ujszónyból** d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 37 p.
Veszprembé regg. 9 ó. 34 p. éjjel 12 ó. 7 p. **Veszpremből** regg. 1 ó. 24 p. d. u. 4 ó. 34 p.

Gabona-ár szeptember 15-én.

Alsó-ausztriai mérő.	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	4	40	4	20	4	—
Kétszeres	3	40	3	30	—	—
Rozs	3	10	3	—	—	—
Árpa	2	60	2	50	2	40
Zab	2	—	1	95	1	90
Kukoricza	2	70	2	60	2	50

Felölös szerkesztő: Hattyuffy Dezső.

Nyiltér.

Nyilatkozat.

Helyben szerkesztett! szeptember 12-kén megjelent 13-ik számú „Darázs” gnyoros élelzap alulírottak „Piripócs-on” történt futtatás alkalmából, nem ugyan személyét nevezve, de hivatalát oly félreismertetlenül jelzi, felhíván „a gazdasági tanácsost, miként ment oda a város lovain hivatalosan?” hogy csakis alulírottat értheti. Van alkalmam tehát a t. cz. „Darázs” szerkesztőségének tudtul adhatni: 1-ör. Még be nem tudja bizonyítani, hogy alulírott a város lovain vagy fogatán lett volna a futtatás, addig az illetőt, hazug és aljas rágalmozónak tartom és bélyegzem az egész világ előtt.

2-ör. Fennmarad még lelkiismereti kötelességül, rágalmat visszavonni, önmagát meghazudolni.
3-ör. Végül a becsületlenül árulkodónak nevét jövő számában kíméletlenül jelezni, hadd tudjuk, hadd is merjük azon aljas ferget, mely e városban a béke olajágán annyira rágódik.

Székesfejérvárott 1875. szeptember 13-án.

Szepelt Nánpor, gazdasági tanácsos.

Hirdetések.

Körülbelől 1000 akóra való 10 akós tiszta, jó állapotban lévő boros hordó jutányosan eladó.

Tudakozódhatni a „Magyar király” kávéházban.

Solche Personen, welche vom Wohnorte und Umgegend deutlich correct geschriebene Adressen gegen Vergütung liefern können, belieben sich franco an **B. S. 333** poste restante Hamburg, innerhalb 8 Tage zu wenden.

Vendéglő bérbeadás.

A „fehér-barány” ezimű 8 vendégszobából, 2 utcára nyíló étteremből, nemkülönben 100 lóra való istalóból álló vendéglő

f. évi november 1-jétől

3 vagy 6 évre bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítást ad

Lichtnekert Antal,

Székesfejérvárott.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

Néhány ezer akó bélyegezett (cimentirozott) új és használt üres hordó 2—14 akó nagyságban, minden mennyiségben jutányosan áron eladó.

Székesfejérvárott, 1875. augusztus 10-én.

Felner Sámuel és fia.

INGYEN,
azt levélbeli kívánatra
még bérmentve is!
készséggel szolgáltatik mindenkinek
leggyönyörűbb
női ruhakelmék
nagyválasztéku mintagyűjteménye
HAMBURGER ADOLF
dívatárkereskedésében
V., koronaherceg-(ür)intca 8. sz.
BUDAPESTEN.

Ódvas fogak betöltésére

nincs alkalmasabb és jobb szer. mint azon **fog-plombe**, melyet **Popp J. G.** es. kir. udvári fogorvos Bécsben, bolváros, Bognergasse Nr. 2. készít, a melyet mindenki maga nyomhat ódvas fogába, a mely aztán a fogmaradványt és így őszeköti fog továbbromlását megóvja s annak fájását megszünteti.

Anatherin-szájviz

dr. Popp J. G. es. kir. fogorvostól Bécsben, Stadt, Bognergasse 2 sz. **1 frt. 40 kros palackokban.**

legjelesebb szer csúszos fogfájás, a foghús gyulladása, daganata és k. sebzése ellen; feloldja a meglévő fogkövet s gátolja annak újralakulását, megerősíti a mozgó fogakat és foghús megszáradtása által; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmos anyagtól megtisztítja, a szájuk kellemes frisséget kölcsönöz, eltávolítja a száj roz. bűzét csak rövid ideig használat után is.

Anatherin-fogpép

dr. Popp J. G. es. kir. udv. fogorvostól Bécsben.
E készítmény megőrzi a lehellet frissességét és tisztaságát, ezenkívül arra is szolgál, hogy a fogakat vakító fohérséget kölcsönözzen, azok romlását gátolja s a foghúst megerősítse.

Dr. Popp J. G. Növény fog-pora.

Anyira tisztítja a fogakat, hogy naponkénti használatát által nemcsak az anyira kellemetlen borkő tövölítetik el, hanem a fogak glazurja és telhérsége is mindinkább gyarapodik. — Egy doboz ára **63 kr. o. e.**

Kaplatok: Székesfejérvárott: Braun József, és Diebálly György, Lovasber nyben: Heisler gyógyszer. Módrött: Jenezy Palotán: Würl gyógyszer. Veszprém: Gutthard és fiaól Duna-földvár: Lukács A. és Kulányi S. gyógyszer. Duna-Vecser: Klinko gyógyszerárában, Kun-Szent-Miklóson: Tóth S. gyógyszerárában.

Árverési hirdetmény.

A székesfejérvári e. f. kir. telektörvényszéknek 6286/ik 875. szám alatti végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Lukács Lajos felperesnek, Herczeg Ignac notai lakos és érdektársai alperes elleni 2955 frt. 10 kr. tőke és járuléki erejéigi követelése kielégítése tárgyában lefoglalt és az notai 477 sz. tjkvben A + 1940. hrszám alatt bevezetett és 6000 frtra becsült malomnak végrehajtás utján leendő elárvezése elrendeltetik s ennek foganatosítására 1-ső határidőül 1875. évi október hó 18-án, szükség esetében 2-ik határidőül 1875. évi november hó 18-ik napjának mindenkor d. e. 9 órája lnotá közszégházánál azon kijelentéssel tüzetik ki, hogy a 2-ik árverésen a fekvőség becsáson a ul is 10% bánatpénzkepeni letétele mellett el fog adatni. Az árverésnek több feltételei a kiküldött tek. Számolváz Gyula kir. tszéki bír. urnál megtekinthető.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy közelében laknak felszólítattak, hogy a vételár teosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendis 433. és 406. §§ hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb írt javak iránt tulajdoni vagy elsőbbségi jogukat érvényesíthetni vélik igény keresetüket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen tkvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt a sz. fejérvári e. f. kir. törvényszéknek 1875. évi szeptember hó 3-án tartott tkvi üléséből.

Faith János,

kir. tkvezető.

Nyomat. Sz.-Fejérvárott a „Vöiösmarty” könyvnyomdában, Számmer Kálmánnál.

A t. cz. gazdálkodó

urakat tisztelettel értesítem, hogy huzamos betegeskedésem miatt itt 13 év óta fenállott gépészeti műhelyemet megszüntetni kénytelenitvén, a kész munkáimat; u. m.

szórórosták,

szecs-kametsző-,

kukoriczamorzsoló-,

konkolyválasztó stb.

gépeket és géprészeket,

vagy szinte gépészeti felszereléseket

igen jutányosan áron

eladni szándékozván — becses látogatásukért esedezem.

Galgóczy Dániel,

gazdasági gépész.

Árverési hirdetmény.

A sz.-fejérvári kir. telektörvényszéknek 8506. sz. a. kelt s arra vonatkozó 9144. sz. a. további végzése folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint elhalt Nemsits György volt székesfehérvári lakos hagyatékához tartozó és a székesfejérvári 40. sz. tjkv. A + 1 sor 45. (I) hrsz. a. 8430 frtra becsült belvárosi iskola-utczában levő egy emeletes 1. szám alatti ház

folyó hó 28-ik napján

reggeli 9 órakor

a helyszínén tartandó második árverési határidőben nyilvános árverés utján 10% bánatpénznek előleges letétele mellett, becsáson alul is el fog adatni

Az árverési feltételek az alulírott kiküldöttnél megtekinthetők.

Kelt Székesfejérvárott, szeptember hó 12. 1875.

Tuboly István s. k.,

kiküldött t. tszéki végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

A sz. fejérvári e. f. kir. telektörvényszéknek 5763/ik 75. szám alatti végzése folytán közhírré tétetik, miszerint özvegy Fritsch Anna felperesnek Molnár József és Szegedi Mária alperesek elleni 12 frt. tőke s járuléki erejéigi követelése kielégítése tárgyában lefoglalt és a székesfejérvári 925., 3653. és 3661. sz. tjkvben foglalt és 2200, 413, 99, 99, 405, 562, 145, 196, 550, 197, 199 o. ért. frtra becsült ingatlanok végrehajtás utján leendő elárvezése elrendeltetik s ennek foganatosítására 1-ső határidőül 1875. szeptember 29-ike, szükség esetében 2-ik határidőül 1875. évi október hó 29-ikének, mindenkor d. e. 10 órája, a kir. tszéknek megvélház 2-ik emeletén azon kijelentéssel tüzetik ki, hogy a 2. árverésen a fekvőség becsáson alul is 10% bánatpénzkepeni letétele mellett el fog adatni.

Az árverésnek több feltételei a kiküldött Tuboly István királyi tszéki végrehajtó urnál megtekinthetőek.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy közelében laknak, felszólítattak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a prdt. 433. és 406. §§ ahoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb írt javak iránt tulajdoni vagy elsőbbségi jogukat érvényesíthetni vélik, igénykeresetüket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen tkvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt a székesfejérvári e. f. kir. törvényszéknek 1875. évi jul. hó 9-én tartott tkvi üléséből.

Faith János, kir. tkvezető.